

КЛАСИФІКАЦІЯ ДЕРЖАВ ЗА ЇХНЬОЮ ФОРМОЮ

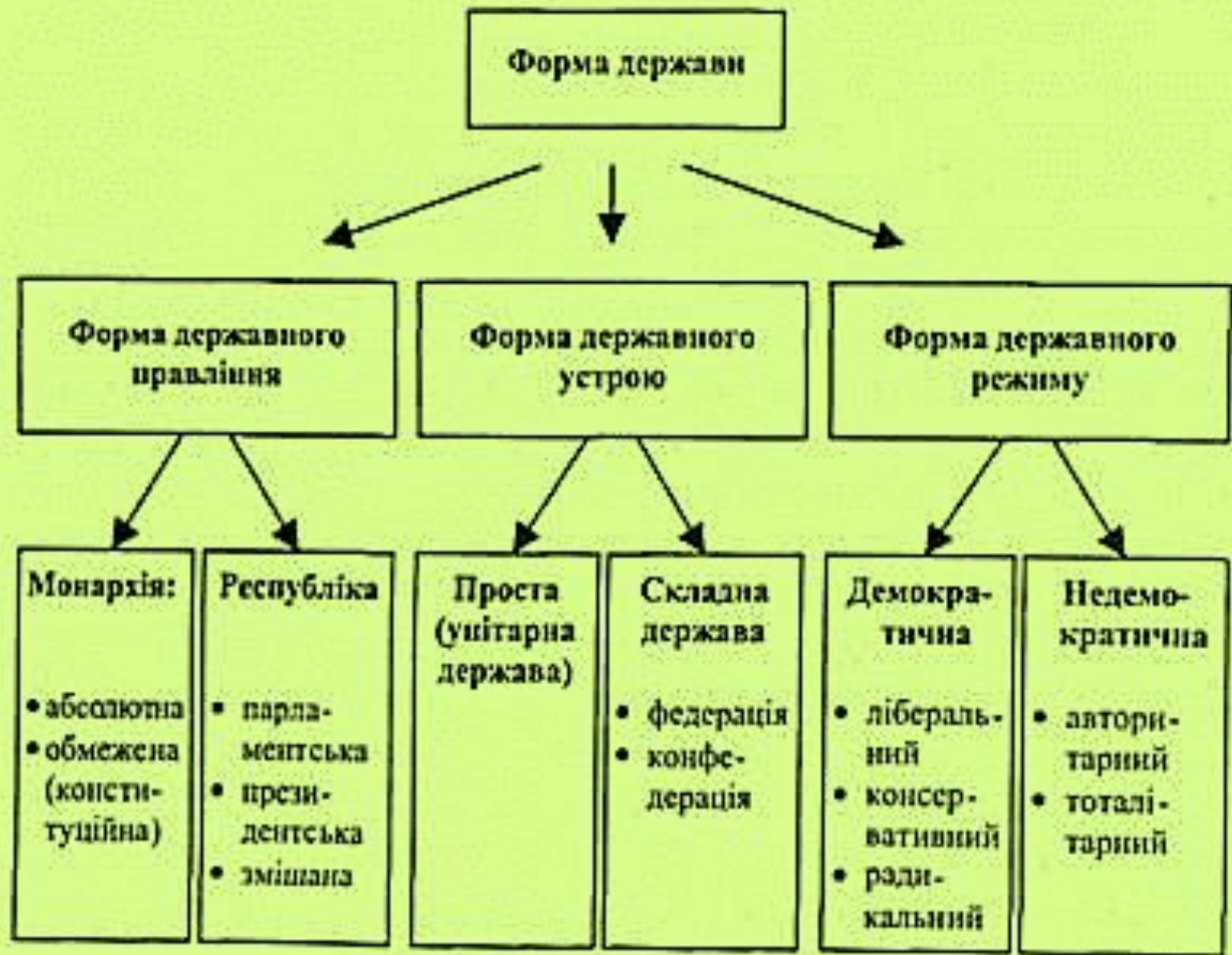
ПІДГОТУВАЛА СТУДЕНТКА З11АН

ТАРАСОВА ОЛЬГА

ДЕРЖАВА

- ▶ Це особлива форма організації суспільства з визначеною територією, економікою, політичною владою.
- ▶ Кожна держава має свою територію та кордони, які можуть розширюватися, проводить власну незалежну внутрішню і зовнішню політику на світовій політичній арені, має міжнародне визнання та державну символіку: герб, прапор і гімн.

ОСНОВНІ ЕЛЕМЕНТИ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ ФОРМУ ДЕРЖАВИ

- ▶ Форма державного правління - це організація верховної влади в державі, яка вказує на структуру вищих органів державної влади, порядок їх створення, розподіл повноважень, принципи взаємодії з іншими органами влади, з політичними партіями, класами та іншими верствами населення.
- ▶ Внутрішній поділ держави на певні частини (штати, землі, адміністративно - територіальні одиниці, автономні утворення, суб'єкти федерації) складає державний устрій, він визначає порядок взаємодії центральної, регіональної та місцевої влад.
- ▶ Політичний режим - це елемент форми держави, що визначає методи та прийоми здійснення політичної влади

ОСНОВНІ ФОРМИ ПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВИ

- ▶ Республіка - форма правління, при якій вища державна влада здійснюється колегіальним органом, що обирається населенням країни на певний строк.
- ▶ Монархія (від гр. єдиновладдя) - вища державна влада, повністю або частково зосереджена в руках одноособового глави держави (короля, царя, імператора), влада якого передається, як правило, по спадковості.

1. ВИДИ РЕСПУБЛІК

- ▶ Парламентські - проголошення принципу верховенства парламенту, перед яким уряд несе політичну відповідальність за свою діяльність (Фінляндія, Індія, Туреччина, Італія).
- ▶ Президентські, де Президент обирається загальнонародним голосуванням, очолює уряд, але не може розпустити парламент. Обраний парламент тільки приймає закони, але має право накладати вето на президентські укази (США, Аргентина, Мексика, Бразилія, Росія).
- ▶ Президентсько-парламентські чи парламентсько-президентські (змішані) - присутні ознаки парламентської і президентської республіки (Україна, Франція).

2. ВИДИ МОНАРХІЙ

- ▶ Абсолютна монархія - це історичний тип монархії, коли монарху належить необмежена влада (Російська імперія часів Петра I).
- ▶ Парламентська (або конституційна) монархія - влада монарха обмежена конституцією, за якою обирається парламент (Англія, Данія).
- ▶ Виборна монархія - глава держави одержує владу не престолонаслідуванням, а обирається на певний строк (Малайзія, Об'єднані Арабські Емірати).
- ▶ Теократична монархія - значну роль в управлінні державою відіграють релігійні інститути, коли релігійний лідер є одночасно главою держави (Катар, Оман, Бахрейн, Ватикан).

ФОРМИ ДЕРЖАВНОГО УСТРОЮ

- ▶ Прості (унітарні, єдині) - держава, яка характеризується цілковитою політичною єдністю. Держава має єдині вищі органи державної влади і державного управління, єдине громадянство, єдину систему права, судову та грошову системи, немає самостійних державних утворень на місцях (Польща, Литва). Деякі унітарні держави (Іспанія, Португалія, Україна) включають автономні утворення.
- ▶ До складних держав належать: федерація, конфедерація, імперія.

ПРОСТІ

СКЛАДНІ

«СКЛАДНІ» ДЕРЖАВИ

- ▶ Федерація - союзна держава, що складається із територій суб'єктів (складових держави), які мають обмежений суверенітет. (Наприклад. США, Німеччина, Австрія, Канада, Мексика, Росія, Бразилія).
- ▶ Конфедерація - союз суверенних держав, утворений для реалізації певних цілей (економічних, військових, дипломатичних тощо). Цей союз недовготривалий, він перетворюється на федерацію або розпадається (Наприклад, початковий етап створення США).
- ▶ Імперія - це складна держава, яка включає суверенну державу - метрополію і підвладні їй не суверенні держави - колонії (Британська імперія).

ТИПИ (ФОРМИ) ПОЛІТИЧНОГО РЕЖИМУ

Визначаються конкретною розстановкою політичних сил, рівнем політичної зрілості громадян та цивілізованістю країни.

- ▶ Демократичний політичний режим характеризується реальною участю населення в здійсненні державної влади, заснований на визнанні принципу рівності та свободи всіх людей, конституційному закріпленні та гарантуванні прав і свобод громадян. Різновиди демократичного режиму: демократично - ліберальний; демократично - консервативний; демократично - радикальний.
- ▶ Антидемократичний (авторитарний, тоталітарний, тиранія) політичний режим характеризується відсутністю дійсної участі населення в здійсненні державної влади, недодержанням основних прав людини, верховенством держави над правом; підконтрольністю всіх сфер суспільства державі та мілітаризацією держави.

Демократичний політичний режим

Авторитарний політичний режим

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ

ДО ЗУСТРІЧІ